

Hoạt động tích cực của các tình nguyện viên thể thao của JICA

Các vận động viên Karatedo trình diễn võ thuật tại buổi Lễ kỷ niệm 45 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam- Nhật Bản do Thành phố Cần Thơ tổ chức

Còn khoảng 600 ngày nữa, Thế vận hội Olympic và Paralympic 2020 sẽ được tổ chức tại Tokyo nên Đoàn thể thao Việt Nam đang tích cực luyện tập, thi đấu để có thể đạt thành tích tốt nhất tại kỳ Thế vận hội này tại Nhật Bản.

Cũng như Olympic, Đại hội Thể dục Thể thao Toàn quốc được tổ chức 4 năm một lần. Tháng 11/2018, Đại hội TDTT Toàn quốc lần thứ VIII đã được tổ chức tại Hà Nội, với sự tham gia của 7.449 vận động viên (VĐV) từ 65 đoàn thể thao trong cả nước, tranh tài ở 36 môn thi đấu.

Trong kỳ Đại hội lần này, chị Yagi Ayaka - Tình nguyện viên JICA, ngành nghề Judo, hiện đang hoạt động tại Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch thành phố Cần Thơ- tháp tùng Đoàn Judo của Cần Thơ trong vai trò Huấn luyện viên. Chung cuộc, Đoàn Judo Cần Thơ đã có 3 VĐV đạt huy chương tại Đại hội.

Tình nguyện viên (TNV) Yagi bắt đầu nhiệm kỳ hoạt động của mình từ tháng 8/2018 với việc huấn luyện các VĐV đội

tuyển của thành phố.

Trong 3 tháng, TNV đã tích cực hướng dẫn luyện tập cho các VĐV cũng như chuẩn bị cho các cuộc thi đấu giao hữu hướng đến Đại hội TDTT Toàn quốc. TNV đã có những bài tập thể lực từ sáng sớm cùng các VĐV, giảm cân để đạt đến hạng cân thi đấu, hỗ trợ cho việc luyện tập cho VĐV, hay đề ra nội dung luyện tập, hướng dẫn các tư thế mẫu, để VĐV có được thành tích tốt nhất trong kỳ Đại hội lần này.

Bên cạnh đó, có 2 TNV lĩnh vực thể thao khác cũng đang được phái cử đến làm việc tại thành phố Cần Thơ, là anh Kawano Fumiya (môn Karatedo) và ông Hayase Yukihiro -TNV cao cấp, môn thể dục dụng cụ.

Với sự hướng dẫn tận tình của 2 TNV, đội Karatedo đã đạt Giải Nhì tại Đại hội Thể thao miền Nam bộ môn Kata đồng đội nữ và đứng thứ 3 tại Đại hội TDTT Toàn quốc. Ở bộ môn thể dục dụng cụ, tất cả các VĐV đều đạt huy chương ở các nội dung khác nhau tại Đại hội TDTT Toàn quốc lần này.

TIÊU ĐIỂM

Lễ công bố vận hành cơ sở dữ liệu hóa chất quốc gia
(Trang 2)

Phòng ngừa tai nạn lao động trong thi công xây dựng
(Trang 3)

Hỗ trợ Hội An trở thành thành phố sinh thái
(Trang 3)

Tổng kết Dự án đào tạo kỹ thuật giảm thất thoát nước sạch
(Trang 4)

Dự án đường dây nóng phòng chống mua bán người khởi động giai đoạn II
(Trang 5)

Khởi động Dự án nâng cao năng lực phòng cháy chữa cháy
(Trang 5)

Thăm thực địa dự án JICA tại Hải Phòng
(Trang 6)

Voice of Expert~ Cải thiện hệ thống thoát nước ở nơi mà “Nước là Quốc gia”
(Trang 8)

Voice of Vietnam – “Nhật Bản như quê hương thứ hai của tôi”
(Trang 9)

Văn hóa Việt Nam – Tết trong trái tim những người con Việt Nam
(Trang 10)

Tại buổi Lễ kỷ niệm 45 năm quan hệ ngoại giao Việt Nam – Nhật Bản do thành phố Cần Thơ tổ chức đầu tháng 10 vừa qua, các VĐV Judo, thể dục dụng cụ, Karatedo cũng đã có những màn trình diễn võ thuật và được người dân thành phố Cần Thơ nhiệt liệt hưởng ứng.

Bên cạnh những TNV kể trên, tháng 11 năm nay, anh Takebayashi Kaze, TNV ngành nghề Bóng rổ, cũng đã được cử đến Trung tâm Huấn luyện Thể thao tỉnh Sóc Trăng để hỗ trợ việc huấn luyện cho các VĐV và chia sẻ những kinh nghiệm thi đấu ở giải đấu chuyên nghiệp cho các huấn luyện viên.

Chương trình Phái cử TNV JICA bắt đầu từ năm 1995 tại Việt Nam, đến nay đã có gần 650 TNV được phái cử, trong đó có khoảng 40 TNV ngành nghề Thể thao (Karatedo, quần vợt, Judo, bóng bàn, bóng rổ) được phái cử đến 3 tỉnh và 3 thành phố ở Việt Nam.

Thể thao là một lĩnh vực có nhiều thế mạnh trong chương trình phái cử TNV cũng như các chương trình của JICA, hỗ trợ đào tạo nâng cao năng lực cho VĐV và huấn luyện viên ở cấp cơ sở.

Các TNV trong lĩnh vực thể thao ở Việt Nam đều là những người có nhiều năm kinh nghiệm thi đấu cũng như có kinh nghiệm huấn luyện, hỗ trợ cho các địa phương đào tạo những VĐV có khả năng thi đấu cấp quốc gia.

Với quan niệm thể thao không phải chỉ dành cho những người có tài năng hay có cơ hội mà là quyền lợi mà tất cả mọi người đều được hưởng, vào tháng 1/2018, 5 TNV ngành nghề giáo dục đặc biệt, được phái cử đến 3 thành phố của Việt Nam, đã tổ chức “Ngày hội thể thao” tại các cơ sở hỗ trợ người khuyết tật ở Hà Nội, Đà Nẵng và Thành phố Hồ Chí Minh.

Với mục tiêu “Chung sức vượt qua mọi trở ngại”, Ngày hội thể thao đã thu hút được sự quan tâm của các đồng nghiệp tham gia xây dựng chương trình để tất cả trẻ khuyết tật đều có thể tham gia, mang lại tiếng cười và niềm vui cho các em, và đây chính là thành công lớn nhất của Ngày hội thể thao này.

Ngày hội thể thao, với sự tham gia của tất cả mọi người, đã mang đến một cách nhìn mới, tạo nên một xã hội mà ở đó trẻ khuyết tật cũng có cơ hội được tỏa sáng, được thể hiện bản thân mình, nối tiếp ý nghĩa các hoạt động của TNV.

Nói đến TNV JICA đang hoạt động tại Việt Nam, có lẽ nhiều người sẽ biết đến các ngành nghề như Giảng dạy tiếng Nhật, Y tế, Hỗ trợ công nghiệp...nhiều hơn, nhưng trên thực tế, những TNV hỗ trợ giáo dục đặc biệt hay thể thao cũng đang nỗ lực đóng góp hết mình và mang lại những kết quả tốt đẹp cho các địa phương.

Lễ công bố vận hành cơ sở dữ liệu hóa chất quốc gia

Sáng ngày 6/12/2018 tại Bộ Công Thương đã diễn ra Lễ công bố vận hành cơ sở dữ liệu hóa chất quốc gia.

Tham dự buổi lễ có Thứ trưởng Bộ Công Thương Cao Quốc Hưng, đại diện các Bộ ngành liên quan, các Sở Công Thương, đại diện Bộ Kinh tế Thương mại và Công nghiệp Nhật Bản (METI), Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) và các chuyên gia đến từ Viện Công nghệ và đánh giá quốc gia Nhật Bản (NITE).

Hoạt động này nằm trong khuôn khổ Dự án “Tăng cường năng lực quản lý hóa chất” do Chính phủ Nhật Bản hỗ trợ Bộ Công Thương thông qua JICA, được thực hiện trong 4 năm (2015-2019).

Theo thỏa thuận, phía Nhật Bản hỗ trợ kỹ thuật, bao gồm: thiết kế định hướng, thiết kế cơ sở, hỗ trợ giám sát xây dựng, hướng dẫn vận hành... Phía Việt Nam thực hiện thiết kế chi tiết phần mềm, đầu tư xây dựng toàn bộ hệ thống.

Cùng với sự hỗ trợ của các chuyên gia Nhật Bản, Cục Hóa chất đã hoàn thành nhiệm vụ xây dựng hệ thống lưu trữ Cơ sở dữ liệu hóa chất quốc gia và tiến hành vận hành chính thức tại địa chỉ www.chemicaldata.gov.vn kể từ ngày 1/8/2018.

Việc vận hành cơ sở dữ liệu hóa chất quốc gia nằm trong lộ trình xây dựng hệ thống thông tin, dữ liệu hóa chất phục vụ cho công tác xây dựng chiến lược, hoạch định chính sách, điều hành, quản lý Nhà nước về hoạt động hóa chất, theo đề án “Xây dựng Danh mục hóa chất quốc gia và Cơ sở dữ liệu hóa chất quốc gia” do Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 768/QĐ-TTg ngày 22/6/2012. Cơ sở dữ liệu này cũng được thiết kế theo hướng quản lý rủi ro hóa chất và hỗ trợ doanh nghiệp trong việc triển khai quản lý hóa chất an toàn.

Lễ công bố vận hành cơ sở dữ liệu hóa chất quốc gia ngày 6/12/2018

Phòng ngừa tai nạn lao động trong thi công xây dựng

Tư vấn dự án JICA giới thiệu quy chuẩn kỹ thuật về an toàn trong xây dựng đối với các dự án do JICA tài trợ tại Việt Nam

Ngày 14/12/2018 tại Đại học Kiến trúc Hà Nội đã diễn ra hội thảo “Các biện pháp kỹ thuật phòng ngừa tai nạn lao động trong thi công xây dựng công trình”. Hội thảo do Bộ Xây dựng phối hợp với trường Đại học Kiến trúc Hà Nội tổ chức.

Hội thảo đề cập đến việc sửa đổi quy chuẩn kỹ thuật an toàn trong thi công xây dựng nằm trong Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia Việt Nam. Hội thảo thu hút 150 đại biểu đến từ Bộ Xây dựng, các giảng viên, nhà khoa học và sinh viên, chuyên gia nước ngoài...

Tại hội thảo, chuyên gia của Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA), theo lời mời của Bộ Xây dựng, đã thảo luận và giới thiệu quy chuẩn kỹ thuật về an toàn trong xây dựng đối với các dự án do JICA tài trợ tại Việt Nam.

Năm 2015, Chính phủ Việt Nam đã ban hành Luật sửa đổi Luật An toàn Vệ sinh Lao động, và tháng 3/2017, Bộ Xây dựng ban hành Thông tư quy định về

quản lý an toàn lao động trong thi công xây dựng công trình, giúp hoàn thiện hành lang pháp lý về an toàn xây dựng.

JICA đã hợp tác, góp ý bổ sung các biện pháp quản lý an toàn theo tiêu chuẩn quốc tế cho một số văn bản pháp lý về quản lý an toàn lao động xây dựng như Dự thảo thông tư của Bộ Xây dựng năm 2017.

Tại hội thảo, một trong những khuyến nghị quan trọng mà chuyên gia JICA chia sẻ là tầm quan trọng của việc tối ưu hóa thiết kế. Bộ Xây dựng sẽ tiến hành sửa đổi, bổ sung quy chuẩn trên cơ sở tham khảo những khuyến nghị đó.

Trong thời gian tới, JICA sẽ tư vấn và hợp tác với Bộ Xây dựng sửa đổi quy chuẩn kỹ thuật an toàn xây dựng để hoàn thiện các văn bản pháp lý của Việt Nam về an toàn trong thi công xây dựng công trình.

Hỗ trợ Hội An trở thành thành phố sinh thái

Ngày 5/12/2018, tại thành phố Hội An, tỉnh Quảng Nam, Hội vận động tái chế rác thải của người dân Okinawa (OCRM) đã phối hợp cùng Phòng Tài nguyên và Môi trường thành phố Hội An tổ chức Triển lãm, Hội thảo về kỹ thuật môi trường và Buổi trao đổi kỹ thuật về rác thải “10 năm tiến bước cùng Okinawa và chặng đường sắp tới”.

Như tên gọi, đây cũng là hoạt động tổng kết Dự án Hỗ trợ thực hiện thành phố Hội An - “Thành phố Sinh thái” - thuộc Chương trình Đối tác Phát triển của JICA, do OCRM thực hiện.

Tại buổi triển lãm, nhiều doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực xử lý rác thải và môi trường của thành phố Naha, tỉnh Okinawa, đã tham gia giới thiệu về các

kỹ thuật của công ty mình. Những nội dung này nhận được sự quan tâm rất lớn từ phía lãnh đạo và người dân thành phố Hội An.

Trong giai đoạn 3 (thực hiện từ tháng 3/2016 và dự kiến kết thúc vào tháng 3/2019), Dự án đặt trọng tâm vào việc nâng cao ý thức và hỗ trợ kỹ thuật cho các nhà hàng, khách sạn lớn trên địa bàn thành phố để các cơ sở này chủ động hơn trong việc giảm thiểu và xử lý rác thải.

Sau khi tham gia Dự án, nhiều doanh nghiệp kinh doanh nhà hàng, khách sạn đã ngay lập tức có các hành động cụ thể và thiết thực, như: Đặt thùng rác và hướng dẫn phân loại cho khách du lịch ngay tại phòng nghỉ, ủ rác hữu cơ thành phân bón cho cây

trong khuôn viên khách sạn, thay ống hút và các vật dụng nhựa khác thành ống hút tre, vật dụng từ chất liệu thân thiện với môi trường...

Năm 2017, Hội An đã đón hơn 3,2 triệu lượt khách du lịch, đông nhất từ trước đến nay, và con số này dự kiến còn vượt quá ngưỡng 5 triệu trong năm 2018. Cùng với việc lượng khách gia tăng, vấn đề rác thải và môi trường tại thành phố trở nên cấp thiết hơn bao giờ hết.

Nhận thức sớm về nhu cầu phát triển du lịch song song với bảo vệ môi trường của thành phố Hội An, JICA đã tiến hành dự án “Chương trình giảm thiểu khối lượng rác thải theo mô hình Naha tại thành phố Hội An” từ tháng 4/2008. Song hành cùng những nỗ lực hỗ trợ của JICA, thành phố Hội An đã thông qua Nghị quyết “Xây dựng thành phố Hội An - thành phố sinh thái” vào tháng 12/2009. Chính sự chủ động vào cuộc quyết liệt của Hội An đã giúp cho Dự án này đạt

hiệu quả lâu dài và bền vững, góp phần bảo vệ di sản văn hóa thế giới và thúc đẩy phát triển du lịch ở địa phương.

Ủy ban nhân dân thành phố Hội An sử dụng bình nước dùng nhiều lần thay cho nước đóng chai

Tổng kết Dự án đào tạo kỹ thuật giảm thất thoát nước sạch

Anh Đào Quang Minh – Phó Giám đốc Xí nghiệp Đồng Đa phát biểu đại diện cho 18 học viên quản lý cấp cao

Ngày 20/12/2018 tại Hà Nội, Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) cùng Công ty Dịch vụ Nước sạch - TSS Tokyo Water phối hợp với Công ty Nước sạch Hà Nội (HAWACOM) tổ chức Lễ tổng kết Dự án Nâng cao năng lực và đào tạo kỹ thuật giảm thất thoát, thất thu nước sạch tại Hà Nội.

Đây là Dự án thuộc Chương trình Đối tác Phát triển của JICA, được thực hiện từ tháng 2/2016 và dự kiến kết thúc vào tháng 2/2019.

Tại buổi lễ, các học viên đã qua các khóa đào tạo sơ cấp và nâng cao về kỹ thuật chống thất thoát, thất thu nước sạch và 18 học viên quản lý cấp cao đã được trao chứng nhận tham gia và hoàn thành các khóa đào tạo của Dự án. Đây là những cán bộ của HAWACOM đã tham gia các chương trình đào tạo do chuyên gia của Dự án tổ chức tại Việt Nam, Malaysia, Nhật Bản trong gần 3 năm qua. Giờ đây, họ có thể tự chuẩn bị chương trình, tài liệu, để truyền tải lại những kiến

thức, kỹ thuật đã học được cho các thành viên khác của công ty.

Đại diện cho các học viên quản lý cấp cao, anh Đào Quang Minh – Phó Giám đốc Xí nghiệp Đồng Đa đã bày tỏ sự biết ơn đến JICA và các chuyên gia Dự án, đã giúp anh và các đồng nghiệp có cơ hội hệ thống lại những kiến thức sẵn có và học được thêm nhiều kiến thức, kỹ thuật mới.

Trước khi thực hiện Dự án, tỷ lệ thất thoát, thất thu nước sạch tại các khu vực thuộc phạm vi cấp nước của HAWACOM vượt qua ngưỡng 20%, nhưng đến nay, trên cơ sở áp dụng các kỹ thuật được hỗ trợ thông qua Dự án, con số này giảm chỉ còn 16%. Đây là một kết quả đáng mừng, song để đạt được mục tiêu do thành phố Hà Nội đề ra là giảm tỷ lệ này xuống còn 15% vào năm 2020, HAWACOM cần tiếp tục duy trì và phát huy hơn nữa thành quả của Dự án.

Dự án đường dây nóng phòng chống mua bán người khởi động giai đoạn II

Ngày 14/12/2018, dưới sự chủ trì của Thứ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội Nguyễn Thị Hà và ông Kobayashi Ryutaro – Phó trưởng đại diện Văn phòng Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) Việt Nam, Hội thảo khởi động Dự án “**Tăng cường hoạt động đường dây nóng tư vấn và hỗ trợ nạn nhân bị mua bán**” đã được tổ chức tại Hà Nội.

Tham dự có 84 đại biểu đến từ Cục Trẻ em (Bộ LĐ-TBXH) – cơ quan đối tác chính của Dự án, các cục, vụ liên quan thuộc Bộ LĐ-TBXH, Cục Cảnh sát Hình sự (Bộ Công An), Bộ đội Biên phòng, Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, đại diện Sở LĐ-TBXH tỉnh An Giang, Hà Giang, Đà Nẵng, các tổ chức phi chính phủ và cơ quan báo chí.

Kế thừa và tiếp nối Giai đoạn I của Dự án với tên gọi “**Thành lập đường dây nóng về phòng chống mua bán người**” (2012-2016) trên cơ sở đường dây nóng hỗ trợ trẻ em tại Hà Nội, An Giang và Hà Giang, Giai đoạn II của Dự án (từ tháng 11/ 2018 đến tháng 11/2021) sẽ tăng cường thêm chức năng cung cấp thông tin về phòng chống mua bán người. Tổng đài kết nối tại An Giang sẽ được nâng cấp thành tổng đài khu vực miền Nam, cùng với tổng đài mới đặt tại Đà Nẵng

cho khu vực miền Trung, sẽ được kết nối với tổng đài quốc gia tại Hà Nội.

Việc thiết lập tổng đài chia theo khu vực miền Nam, miền Trung và miền Bắc và việc đưa đầu số mới 111 cùng với số điện thoại đường dây nóng hiện có 18001567 được kỳ vọng sẽ giúp nâng cao chất lượng tư vấn và cung cấp thông tin liên quan tới mua bán người, đặc biệt là tăng cường hỗ trợ toàn diện cho nạn nhân bị mua bán trở về.

Hội thảo khởi động dự án “Tăng cường hoạt động đường dây nóng tư vấn và hỗ trợ nạn nhân bị mua bán” tổ chức tại Hà Nội

Khởi động Dự án nâng cao năng lực phòng cháy chữa cháy (PCCC)

Các cán bộ chiến sĩ Phòng cảnh sát PCCC và cứu nạn cứu hộ Hải Phòng chia làm hai nhóm để diễn tập thảo luận

Lễ khởi động Dự án của Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) “Hỗ trợ nâng cao năng lực phòng cháy chữa cháy thông qua sử dụng phương thức Quản lý diễn tập liên kết phối hợp giữa các tổ chức đơn vị tại thành phố Hải Phòng” đã được tổ chức hôm 13/12/2018, tại trụ sở Công an thành phố Hải Phòng. Đây là Dự án thuộc Chương trình Đối tác Phát triển của JICA.

Tại buổi Lễ, GS. Kato Takaaki, trường Đại học thành phố Kitakyushu, tỉnh Fukuoka, Nhật Bản, đã giới thiệu về nội dung kế hoạch thực hiện Dự án. Về phía Việt Nam, Đại tá Nguyễn Quốc Hùng – Phó Giám

độc Công an Thành phố Hải Phòng– bày tỏ sự kỳ vọng cao vào kết quả thực hiện Dự án.

Sau Lễ khởi động, ngay buổi chiều cùng ngày, các cán bộ chiến sĩ Phòng cảnh sát phòng cháy chữa cháy và cứu nạn cứu hộ Hải Phòng (PCCC) đã chia làm hai nhóm để diễn tập thảo luận theo hình thức “table-top” (diễn tập tại chỗ, trên cơ sở sử dụng sơ đồ, tài liệu). Mỗi nhóm, ngoài 5 chiến sĩ cảnh sát PCCC, còn có sự tham gia của đại diện phụ trách công tác PCCC tại các bệnh viện lớn trên địa bàn thành phố.

Sau khi tình huống giả định xảy ra đám cháy tại một bệnh viện được đưa ra, hai nhóm tiến hành thảo luận phương án giải quyết, phân chia nhiệm vụ và phát biểu trong thời gian quy định. Rất nhiều phương án đã được đưa ra, cho thấy sự suy nghĩ, thảo luận nghiêm túc giữa các thành viên, nhận được đánh giá cao của các chuyên gia từ cả hai phía Việt Nam và Nhật Bản.

Phương thức diễn tập thảo luận table-top như trên, với sự tham gia của đại diện các đơn vị cơ sở như bệnh viện, khu chung cư... sẽ giúp tăng cường sự liên kết và chia sẻ thông tin giữa cảnh sát PCCC với các đơn vị này, nhằm đảm bảo sự phối hợp linh hoạt khi có sự cố xảy ra.

Thông qua Dự án này, JICA kỳ vọng sẽ góp phần giúp Việt Nam nâng cao năng lực đối phó với thiên

tai, thảm họa, sự cố - vốn là một vấn đề còn nhiều bất cập.

Diễn tập thảo luận nhóm

Thăm thực địa dự án JICA tại Hải Phòng

Giờ học thể chất của học sinh Trường tiểu học Đinh Tiên Hoàng, Thành phố Hải Phòng

Ngày 11 và 12/12/2018, Văn phòng JICA Việt Nam đã tổ chức chuyên thăm thực địa các dự án hợp tác phát triển của JICA tại thành phố Hải Phòng cho phóng viên một số cơ quan báo chí trong nước.

Khác với những chuyến thực địa trước đây chỉ tới thăm 1 hoặc 2 hoạt động, dự án riêng lẻ của JICA, trong chuyến thăm lần này, các phóng viên có cơ hội tham quan các hình thức hợp tác ODA đa dạng của Nhật Bản với Việt Nam, như Viện trợ không hoàn lại, Viện trợ vốn vay, Chương trình đối tác phát triển và Hoạt động tình nguyện viên Nhật Bản.

Nhà máy cấp nước Hải Phòng

Trong khuôn khổ hợp tác Viện trợ không hoàn lại, Nhật Bản ưu tiên các dự án phát triển cơ sở hạ tầng thiết yếu đáp ứng nhu cầu cơ bản của con người, bao gồm cả việc nâng cao khả năng tiếp cận nguồn nước sạch. Dự án Nhà máy cấp nước Hải Phòng bắt đầu được thực hiện từ tháng 8/2018 với mục tiêu nâng cấp nhà máy cấp nước hiện có và cung cấp nước sạch cho hơn 800.000 dân. Dự án dự kiến sẽ hoàn thành vào tháng 3/2020, với tổng viện trợ từ phía Nhật là 2,267 tỷ yên (20,18 triệu USD).

Xử lý nước thải - Cuộc cách mạng môi trường

Với các thành phố có mật độ dân số cao và tốc độ phát triển nhanh như Hải Phòng, xử lý nước thải, rác thải và thoát nước là vấn đề vô cùng cấp thiết.

Trong khuôn khổ hợp tác vốn vay, JICA đã hỗ trợ xử lý nước thải, rác thải và thoát nước cho năm quận nội thành của Hải Phòng. Trong đó công hóa 5.281 m, cải tạo 1.128 ha hồ điều hòa hỗ trợ thoát nước mưa chống úng ngập và xây dựng Nhà máy nước thải Vĩnh Niệm với công suất 36.000m³/ngày, xây dựng trạm bơm, v.v..

Khi đoàn thực địa tới thăm các đoạn kênh đã được công hóa, ông Phạm Hữu, một người dân tại đây cho biết: “Tôi đã sống ở đây hơn 40 năm, những năm gần đây nước kênh ô nhiễm, nặng mùi rồi ruồi muỗi gây rất nhiều dịch bệnh nguy hiểm. Từ năm ngoái khi hệ thống cống mới được làm, cuộc sống của chúng tôi đã thực sự đổi thay. Đây thực sự là một cuộc cách mạng môi trường”.

Cải thiện sức khỏe học đường

Trong các hình thức hợp tác ODA của Nhật Bản,

hình thức hợp tác đối tác phát triển đang được tăng cường, trong đó, các tổ chức, trường đại học của Nhật trực tiếp tham gia thực hiện dự án với sự hỗ trợ của JICA.

Tại Hải Phòng, Dự án phòng bệnh lối sống cho các học sinh tiểu học thực sự gây ấn tượng với đoàn nhà báo. Các phóng viên đã dự một giờ học giáo dục thể chất của học sinh. Các em được dạy các bài thể dục của Việt Nam và Nhật Bản, được nhảy theo nhạc khiến giờ học thực sự sôi động và thoải mái. Có chị phóng viên trong đoàn còn thốt lên rằng: “Ôi không biết giờ giáo dục thể chất ở trường con mình được học gì, nếu các hoạt động này được nhân rộng ra thì thật tuyệt vời”.

Chế độ ăn của các em cũng được các chuyên gia dinh dưỡng của Nhật Bản tư vấn hết sức tỉ mỉ với khẩu hiệu “Ăn hết khẩu phần, bắt đầu từ rau”.

Để thay đổi thói quen ăn uống của từng gia đình không hề dễ dàng nhưng với cách tiếp cận từ đối tượng học sinh, Ông Kobayashi Ryutaro, Phó trưởng đại diện Văn phòng JICA tin tưởng rằng, đây là cách tiếp cận hiệu quả và bền vững nhất.

Giao lưu văn hóa, kết nối trái tim

Đoàn phóng viên dành riêng một ngày đi thăm hoạt động của hai tình nguyện viên tại Hải Phòng. Nói tới tình nguyện viên, người ta thường hình dung ra các thanh niên trẻ tuổi đầy nhiệt huyết và cống hiến cho cộng đồng, xã hội. Nhưng với người Nhật, kể cả những người lớn tuổi sau khi về hưu cũng vẫn muốn tiếp tục cống hiến cho xã hội. Trên cơ sở đó, Chương trình tình nguyện viên cao cấp của JICA đã ra đời.

Đoàn phóng viên đã gặp và nói chuyện với ông Muto Tadashi, Tình nguyện viên cao cấp của JICA hiện đang làm việc tại Sở Kế hoạch và Đầu tư thành phố Hải Phòng. Những con số vô cùng ấn tượng như

131 lượt thăm, tư vấn tới 44 doanh nghiệp và 7 lần tập huấn cho 133 doanh nghiệp chỉ trong vòng chưa đầy 2 năm của ông Muto cho thấy tần suất làm việc của ông thật đáng nể phục. Hình ảnh một ông cố vấn làm việc cần mẫn, chăm chỉ và khoa học đã trở nên gần gũi với các doanh nghiệp tại Hải Phòng.

Đồng hành với ông tại Hải Phòng còn có chị Kawakami, Tình nguyện viên trẻ đang làm việc tại Cung thiếu nhi thành phố Hải Phòng. Tại đây, chị Kawakami đã phối hợp với các đồng nghiệp tổ chức các hoạt động giao lưu văn hóa cho các em học sinh, giúp các em tìm hiểu về văn hóa, lịch sử và cả ngôn ngữ của Nhật Bản.

Mỗi buổi sinh hoạt của các em đều rất thú vị và được xen kẽ bởi nhiều hoạt động vừa học vừa chơi. Các hoạt động của chị còn là cầu nối với các tổ chức và các câu lạc bộ trong thành phố để tạo cơ hội giao lưu, tìm hiểu về văn hóa và ngôn ngữ Nhật Bản.

Bắt đầu nhiệm kỳ với việc trực tiếp quản lý các tiết sinh hoạt của câu lạc bộ, chị Kawakami đã và đang dần dần lùi về hậu phương hỗ trợ các đồng nghiệp của chị tại Cung thiếu nhi tự soạn giáo án và trực tiếp đứng lớp. Chị mong muốn việc chuyển giao này sẽ giúp Cung thiếu nhi Hải Phòng tiếp tục các hoạt động giao lưu văn hóa và ngôn ngữ Nhật Bản một cách bền vững sau khi chị kết thúc nhiệm kỳ 2 năm làm việc tại Việt Nam.

Chuyến tham quan thực địa 2 ngày tới 5 dự án và hoạt động là thời gian không dài để các phóng viên tìm hiểu sâu về các dự án. Tuy nhiên đây là cơ hội để tìm hiểu về các loại hình hợp tác đa dạng của ODA Nhật Bản tại Việt Nam. Nhờ có các bài viết, phóng sự của các nhà báo về các hoạt động dự án ODA Nhật Bản, JICA hy vọng người dân Việt Nam sẽ hiểu, cảm thông và chia sẻ cùng JICA để việc thực hiện các dự án đạt hiệu quả cao nhất.

Voice of Expert

Cải thiện hệ thống thoát nước ở nơi mà “Nước là Quốc Gia”

Trong tiếng Việt, “Nước” cũng có nghĩa là “Quốc gia”

Có một số câu nói nổi tiếng như “Hiền tài là nguyên khí Quốc gia” hay “Sắt thép là vận mệnh Quốc gia”, còn ở Việt Nam, tôi nghĩ rằng “Nước là Quốc gia”, bởi vì trong tiếng Việt, từ “Đất nước” (Quốc gia) cũng chứa đựng từ “nước”. Như vậy là “nước” = “Quốc gia” (Quốc gia).

Nghĩa nguyên gốc của từ “Hà Nội” là “bên trong sông”. Hà Nội là thành phố được thiên nhiên ưu đãi với nhiều sông hồ. Nhiều con sông, như Tô Lịch, sông Hồng... chảy trong địa phận Thủ đô Hà Nội.

Giống như cách được đặt tên, Hà nội có 4.700km đường thủy và 122 hồ lớn nhỏ. Ở Nhật Bản, nơi có số lượng hồ nhiều nhất là Hokkaido, có tới 127 hồ, nhưng diện tích lớn gấp 25 lần Hà Nội.

Theo bản đồ Thăng Long năm 1490, phía Bắc thành Thăng Long là hồ Tây, phía Đông giáp sông Hồng, phía Tây giáp sông Tô Lịch, và mạng lưới rất nhiều hồ lớn nhỏ giống như mạch máu trong cơ thể chảy trong thành phố. Có thể ví đường thủy giống như động mạch, tĩnh mạch, đóng vai trò quan trọng trong hoạt động kinh tế - xã hội như giao thông, nông nghiệp, nước sinh hoạt và thoát nước v.v...

Hiện trạng môi trường nước Việt Nam

Hồ Hoàn Kiếm là địa danh thu hút không chỉ khách du lịch, mà còn là nơi người dân Thủ đô Hà Nội đến sinh hoạt cộng đồng, tập thể dục, dạo bộ, hít thở không khí trong lành...

Tuy nhiên, tôi luôn nghĩ rằng: "Nếu sông hồ Hà Nội trong sạch hơn một chút nữa thì Hà Nội sẽ trở thành thành phố bên sông đẹp nhất thế giới. Hà Nội chưa tận dụng hết tài nguyên nước phong phú mà thiên nhiên ban tặng".

Tảo, thực vật phù du có hại ứ đọng khiến hồ Hoàn Kiếm có màu xanh lã. Nước thải khiến đầy nhiều con sông đen ngòm và thải ra nhiều khí metan và hydro sunfua độc hại. Trên thực tế, nồng độ nitơ, amoniac trong sông Tô Lịch đã vượt gấp 10 lần ngưỡng cho phép.

Một đoạn sông Tô Lịch ô nhiễm

Đoàn khảo sát nước Tp. Hà Nội
(Tác giả: người thứ 4 từ trái sang)

Tại sao sông hồ lại bị ô nhiễm như vậy?

Nguyên nhân sông hồ bị ô nhiễm nghiêm trọng là do hệ thống thoát nước không được đầu tư đồng bộ, nước thải từ các hộ gia đình và cửa hàng kinh doanh chưa qua xử lý đổ thẳng ra sông hồ.

Hiện nay ở Hà Nội chỉ có 7 nhà máy xử lý nước thải, nhưng mới xử lý được 22% lượng nước thải cần xử lý.

Tại Việt Nam, có khoảng 90% hộ gia đình xây bể tự hoại để xử lý nước thải nhà vệ sinh tại chỗ, nhưng hầu hết không được bảo trì định kỳ nên hầu như không đảm bảo hiệu suất xử lý.

Mặt nước lấp lánh trong tương lai

Trong bối cảnh đó, Dự án ODA xây dựng nhà máy xử lý nước thải quy mô lớn thứ 4 tại Hà Nội với công suất 270.000m³/ngày đang được JICA triển khai thực hiện. Dự án dự kiến hoàn thành năm 2022 với mục tiêu tăng cường mức độ xử lý nước thải cho thành phố Hà Nội lên gấp 2 lần, cải thiện chất lượng nước sông ngòi bằng việc xử lý nước thải ô nhiễm đổ ra sông Tô Lịch và sông Lừ.

Tình hình thoát nước ở Việt Nam chưa thể nói là khả quan nếu vẫn còn tồn tại những vấn đề như “thiếu quy định”, “thiếu vốn” và “thiếu nhân lực”.

Tuy nhiên, hôm trước khi tôi giới thiệu với một số sinh viên Việt Nam ở đây rằng tôi là cố vấn chính sách thoát nước thì họ nói với tôi: “Cám ơn anh đã đến đây. Vậy khi nào nước sông mới trong sạch lên?”.

Nguyện vọng, mong đợi chân thành đó đã mang lại một niềm tin mới trong tôi. Là người làm chuyên môn về thoát nước, lại được làm việc tại một nơi mà “Nước là Quốc gia”, tôi tin rằng trong tương lai, sông hồ của Việt Nam sẽ lấp lánh.

Ibaraki Makoto
Cố vấn chính sách về thoát nước

Voice of Vietnam

“Nhật Bản như quê hương thứ hai của tôi”

Ảnh và bài: PGS. Giang Thanh Long (bên trái), Viện trưởng, Viện Chính sách Công và Quản lý, Đại học Kinh tế Quốc dân

Năm 2001, khi đang là giảng viên của Trường Đại học Kinh tế Quốc dân, tôi đã nhận được một số học bổng để du học. Trong lúc chờ quyết định nhận học bổng đi học ở Châu Âu, vào một ngày mưa gió, anh bạn rất thân của tôi (mà sau này cũng là một cựu học viên JDS) mang tờ báo ướt nhoẹt tới nói có học bổng JDS lần đầu tiên ở Việt Nam của Chính phủ Nhật Bản. Lúc đó, tôi đã nghe nhiều về nước Nhật với những thập kỷ ‘thần kỳ’ về kinh tế để chuyển mình từ một nước bị tàn phá sau chiến tranh trở thành nước đứng thứ nhì thế giới về quy mô kinh tế. Chưa kể, tôi còn được nghe nói người Nhật làm việc rất chín chu, nghiêm túc. Thấy được cơ hội đó, tôi quyết định tham gia ứng cử vào chương trình JDS Khóa 1 ở Việt Nam và cuối cùng trở thành một trong những người Việt Nam đầu tiên của Chương trình này. Tới nước Nhật cho tôi hai trải nghiệm đầu tiên – lần đầu đi nước ngoài và lần đầu đi máy bay.

Tôi được học tập và nghiên cứu ở Chương trình Chính sách Công Châu Á (APPP) của một trong những trường lâu đời nhất Nhật Bản – Đại học Hitotsubashi. Xứng đáng với tên tuổi của trường, tôi được học tập với sự hướng dẫn của những Giáo sư đầu ngành về kinh tế và phát triển, trong đó người thầy trực tiếp của tôi – PGS. Shigeki Kunieda – là một người nổi tiếng trong lĩnh vực tài chính công và tài chính hưu trí. Việc tôi trở thành chuyên gia trong lĩnh vực già hóa dân số và an sinh xã hội như hiện nay cũng là nhờ cơ duyên được học tập và làm việc với Thầy cũng như nhiều Giáo sư khác.

Nhưng cuộc sống với JDS không chỉ có học, học và học. Chúng tôi nhận được rất nhiều sự hỗ trợ của cán bộ JDS cũng như cán bộ các chương trình đào tạo trong những ngày đầu bỡ ngỡ sang Nhật Bản – từ cách học phân loại rác, đứng như thế nào ở cầu thang cuốn... đến hiểu cách đi tàu điện ngầm sao cho thật thuận tiện...

Cá nhân tôi lại được “một món hời” qua Chương

trình Homestay của JDS: Tôi có được bố mẹ nuôi ở Tokyo. Cho tới giờ, bố mẹ nuôi cùng các chị gái, anh rể và các cháu của tôi vẫn luôn luôn ngóng chờ mỗi lần tôi sang bên đó công tác. Điều đó mang lại niềm vui khôn tả mỗi khi chúng tôi gặp gỡ (Anh: Tôi gặp lại bố mẹ nuôi trong chuyến công tác tại Tokyo vào tháng 11/2018).

Người Nhật bận rộn, người Nhật hay xấu hổ, người Nhật ngại nói tiếng Anh... và bản thân chưa thành thực tiếng Nhật là những khó khăn mà bạn có thể đối mặt khi muốn tìm hiểu hơn về cuộc sống, con người Nhật Bản. Nhưng dù thế nào, tôi chắc chắn rằng bạn sẽ cảm thấy rất an tâm, ấm lòng khi gặp người Nhật bởi sự chân thành của họ. Đặc biệt, khi họ đã tin bạn, họ sẽ làm mọi thứ có thể vì bạn.

Sau khi học xong chương trình thạc sỹ với học bổng JDS, tôi có cơ hội quay lại Nhật Bản và đã hoàn thành chương trình Tiến sỹ Chính sách Công ở đó. Sau 15 năm trở về từ Chương trình JDS, tôi vẫn luôn tự hào rằng những kiến thức, kỹ năng mình có được trong công việc giảng dạy và nghiên cứu là nhờ nỗ lực của bản thân trong môi trường đào tạo chuyên môn tốt. Hiện tại, tôi tham gia nhiều dự án giảng dạy và nghiên cứu với các cơ quan của Nhật Bản (như JICA) hoặc tổ chức có nhiều người Nhật Bản làm việc (như Ngân hàng Phát triển châu Á - ADB, Tổ chức Y tế Thế giới - WHO...) nên thấy trong tôi vẫn còn “rất Nhật”. Trong tâm khảm, luôn thầm cảm ơn Việt Nam đã sinh ra tôi và Nhật Bản cho tôi cơ hội học tập chuyên sâu có chất lượng.

Với những thay đổi rất tích cực trong quan hệ Việt Nam – Nhật Bản, tôi chắc chắn rằng sự hợp tác Việt Nam – Nhật Bản sẽ ngày càng tốt đẹp ở trong mọi lĩnh vực, trong đó có lĩnh vực giáo dục, đào tạo. Tôi luôn mong mình sẽ là một mắt xích nhỏ trong mối quan hệ này.

Tôi yêu Việt Nam! Tôi yêu Nhật Bản!

Văn hóa Việt Nam

Tết trong trái tim những người con Việt Nam

Trần Mai Anh

Tết là gì mà những người Việt xa xứ đều nhớ thương? Tết có gì ngoài dòng người hối hả ngược xuôi đến tắc đường, những hàng người dài xếp hàng mua bánh kẹo, rượu bia hay lương thực thực phẩm.

Tết là sự đầm ấm trong mỗi ngôi nhà, bỏ lại những ồn ào náo nhiệt của đường phố. Đó có thể là thời gian cả nhà xắn tay cùng nhau dọn dẹp trang hoàng nhà cửa rồi quây quần ăn bữa cơm tất niên, là hương lá mùi già thơm nồng bay khắp nhà để cả gia đình tắm gội tẩy sạch những điều không may mắn trong năm cũ, là khoảnh khắc đón giao thừa bước sang năm mới với tràn ngập hy vọng về một năm hạnh phúc may mắn, là sáng mùng một thức dậy trong không khí yên bình và tĩnh lặng mà cả năm không bao giờ có được.

Tết nay đã rất khác Tết xưa, nhưng sẽ luôn là khoảng thời gian đoàn tụ gia đình mà mọi người Việt luôn ngóng đợi và nhớ thương.

Mâm cỗ tết cổ truyền của người Việt Nam

Contact Us

Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA)- Văn phòng Việt Nam
Địa chỉ: Tầng 11, Tòa nhà CornerStone, 16 Phan Chu Trinh, Hà Nội, Việt Nam
Tel: 024-3831-5005; Fax: 024-3831-5009;

Website: <http://www.jica.go.jp/vietnam/vietnamese/index.html>

Facebook: <https://www.facebook.com/jicavietnam/>